

تحلیل محتوای کتاب هدیه های آسمان پایه پنجم ابتدایی براساس مولفه وحدت اسلامی

مهدی چوگری، فرزانه غریبی

دانشجوی دانشگاه فرهنگیان آموزش ابتدایی باهنر اراک

دکتری برنامه ریزی درسی، گروه علوم تربیتی و روانشناسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه اراک، اراک، ایران

چکیده

دوره ابتدایی یکی از مهم ترین دوره های تحصیلی می باشد و نقش مهمی در آشنا شدن دانش آموزان با عقاید دینی دارد. هدف اصلی این پژوهش تحلیل محتوای هدیه های آسمانی پایه پنجم ابتدایی سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ بر اساس مولفه وحدت اسلامی بود. پژوهش حاضر کاربردی - توصیفی و از نوع تحلیل محتوا است. به دلیل محدودیت جامعه آماری که ماهیت موضوع مورد تحقیق ایجاد می نمود- نمونه گیری انجام نشد و کل محتوای کل کتاب هدیه های آسمانی پنجم ابتدایی کتاب اعم از متن، شکل، حاشیه، پرسش و سایر آیتم های موجود در آن به عنوان نمونه انتخاب و بررسی شدند. شش مؤلفه ی ایمان به یکتایی خدا، ایمان و باور به معاد، ایمان به پیامبران و به ویژه پیامبر اسلام(ص)، اشتراک در قرآن و تصدیق آن، عبادات مشترک فردی و جمعی(نماز، روزه، حج و...) و اخلاق اسلامی به عنوان مؤلفه های اصلی وحدت اسلامی قلمداد گردید. تجزیه و تحلیل داده ها نشان داد، یافته های پژوهش نشان داد که در کتاب هدیه های آسمانی پایه پنجم ابتدایی سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ مولفه اخلاق اسلامی ۳۹.۲۷ درصد، عبادات مشترک فردی و جمعی ۲۱.۸۶ درصد، ایمان و باور به معاد ۱۴.۵۸ درصد، ایمان به پیامبران به ویژه پیامبر اسلام(ص) ۱۰.۹۴ درصد، ایمان به یکتایی خدا ۸.۹ درصد و اشتراک در قرآن و تصدیق آن ۴.۴۵ درصد پرداخته شده بود که بیشترین میزان توجه به مولفه اخلاق اسلامی و کمترین توجه به اشتراک در قرآن و تصدیق آن بود. بنابراین به نظر می رسد با توجه به اهمیت وحدت اسلامی، این موضوع با تمامی ابعادش باید در کتاب هدیه های آسمانی مورد توجه قرار گیرد.

واژگان کلیدی: تحلیل محتوا، هدیه های آسمانی، ابتدایی، وحدت اسلامی.

مقدمه :

یکی از مهم ترین مسائل جهان اسلام وحدت و اتحاد اسلامی است به دلیل این که وحدت از اصولی است که اساس و ریشه یک نظام را تشکیل می دهد و رمز پیشرفت و ماندگاری آن است، به همین دلیل امروزه مسئله وحدت توجه و اندیشه متفکران و مصلحان جامعه اسلامی را به خود جلب کرده است. از دیگر مسائل مهم که امروزه در رابطه با جوامع دینی ذهن هر انسان مومن و بصیر و دردمندی را به خود مشغول می سازد، اختلاف میان جامعه اسلامی می باشد که از طرفی باعث عقب ماندگی کشورهای مسلمان و از طرف دیگر موجب نفوذ و تسلط بیگانگان بر سر نوشت آنان شده است. (بهدار، ۱۳۹۷)

وحدت در لغت به معنای یکی بودن، متحد بودن و یک پارچگی است. (دهخدا، ۱۳۷۷) و در اصطلاح یعنی هماهنگی، یکنوایی و هم صدایی افراد. (خامنه ای، ۱۳۷۷) وحدت و هم بستگی یک ضرورت فطری و شرعی است که سبب حفظ و بقای جامعه انسانی می شود و بشر برای بقای زندگی اجتماعی و داشتن زندگی مطلوب باید آن را بپذیرد. (جمشیدی، ۱۳۸۴)